

Visitasedrag Lenvik menighet 10.11.24

Kjære Lenvik menighet.

Visitasen her i Lenvik har vært en flott opplevelse for meg som biskop. Jeg og følget mitt; prost Sigurd Skollevoll og rådgiver Jon Marius Kobro Hammer har blitt mottatt på en gjestfri og åpen måte. Det er vi veldig takknemlige for!

Noen ord om forholdet til Lenvik.

Jeg var her på visitas for 6 år siden. Den gang hadde dere kirkeasyl her. Det gikk 4 år før det ordnet seg – over 8 år i kirkeasyl for familien Collin! Jeg vil berømme dere for fasiliteringen av kirkeasylet gjennom alle de år det varte. Både asylantene, de ansatte og alle engasjerte frivillige som støttet opp om dette fortjener honnør! Så får vi inderlig håpe at myndighetene også ordner opp i den økonomiske situasjonen for familien.

Når biskopen er på visitas i en menighet, viser det at menigheten tilhører et større fellesskap: den verdensvide kirke, Den norske kirke og Nord-Hålogaland bispedømme. Som biskop skal jeg ha tilsyn med menighetene og de ansatte, og jeg har et særlig oppdrag i å ha tilsyn med dem som er vigslet til kirkelig tjeneste.

Ordet visitas betyr egentlig besøk. Visitasen gir oss mulighet til å se hverandre, til å se menighetens liv og virke, men også til å sette søkelys på særlig viktige oppgaver i soknet, og til å samtale og tenke høyt sammen om veien videre. Hensikten med visitasen er å oppmuntre og inspirere, og sammen se på muligheter og oppgaver i tida fremover, se menigheten, de ansatte og de frivillige.

I forkant av visitasen har prosten tidligere gjennomført en kontorvisitas med befarung av bygg og kontorforhold, samt forberedt visitasen sammen med stab og menighetsråd. Dette har gitt meg et godt utgangspunkt for denne visitasen.

Siden forrige visitas har vi opplevd en pandemi som la kraftige begrensninger på muligheten til å samle fellesskap slik vi gjør i kirken. Jeg ser med glede på at gudstjenestedeltakelsen har tatt seg opp til samme nivå som før pandemien. Noen tiltak går som normalt, f.eks. samler tirsdagsandaktene en stor gruppe og har vært et kontinuerlig tiltak gjennom Finnsnes kirkes 45-årige historie. Men pandemien rammet særlig barn og unge, og torsdagsklubben som var en stor og viktig del av menighetens arbeid blant de eldre ungdommene gikk til grunne. Jeg vet at dette har stort fokus hos dere og dere er i ferd med å bygge opp et nettverk blant den litt yngre aldersgruppen i Tweens med tanke på å la dem vokse inn i torsdagsklubbkonseptet.

Inntrykk fra visitasen

Det viktigste for meg er å møte mennesker, og det har vært mange gode møter. I løpet av uka har vi truffet både ansatte og frivillige medarbeidere. Det oppstår sterke inntrykk fra møter som jeg vil bære med meg lenge etter visitasen; møter med enkeltpersoner, fellesskap og tanker om kirkas fremtid i Lenvik. Dette er den siste dagen av denne visitasen.

Visitasen har hatt som tema «Fellesskap i menigheten».

Lenvik er en menighet med store kontraster. Dere har bykirken her på Finnsnes med mange ulike aktiviteter for alle aldersgrupper gjennom hele uken. Og kirken har gode fasiliteter med blant annet mange kontorer, flere menighetssaler og kjøkken. I kjelleren driver dere Kafe Pluss i samarbeid med kommunen som et viktig lavterskeltilbud for rusmisbrukere og andre hjelpetrengende.

Så har dere mange små bygder med kirker og gudshus som også samler fellesskap med vel så stor prosentvis oppslutning som i byen, men langt sjeldnere. Dere jobber på ulike måter med ulike typer fellesskap, selv om alt vi gjør har som mål å styrke og nære troen og det kirkelige liv i hele Lenvik menighet. Dere har mange frivillige både i byen og i kirkeforeningene rundt om i bygdene. Dere vil mye, og da havner dere i en spagat når dere skal vekte ressurser mellom by og land.

Dere har mange kirkebygg, men det er liten nytte i å kutte bygg for å spare penger. Mange ligger inne på kirkegårder og da kan de ikke brukes til annet enn gudstjenester og kirkelige handlinger.

Diakonstillingen står for tiden ledig, men dere har flere kvalifiserte søkere og håp om tilsetning i denne. I mellomtiden er pensjonerte Kjellrun Skoglund veteranvikar i sin egen gamle stilling på timebasis. Jeg registrerer at arbeidet med inkluderende kirkelig liv lider under mangel av fast diakon og ser frem til at ny diakon er på plass. Mennesker med funksjonsnedsettelser skal ha sin naturlige plass i kirkens rom og fellesskap og det må vi aldri miste fokus på.

Hvilke møter har vi så hatt under visitasen?

Mandag møtte vi menighetsrådet og fikk en gjennomgang av menighetens arbeid. Vi møtte dedikerte og engasjerte medlemmer av menighetsrådet.

Lenvik menighet har mange engasjert frivillige. Som medhjelpere i ulike tiltak og i egne utvalg for diakoni, gudstjeneste, kultur og trosopplæring.

Trosopplæring med ulike tiltak er viktig i menigheten. I bispedømmet refererer vi ofte til Lenvik som en av de mest aktive menighetene.

Det er god oppslutning bl.a. om 4-årsbok og konfirmasjon.

Det er et godt samarbeid med kommunen om Kafe Pluss, og dette er en av motorene i det diakonale arbeidet.

Dere har et ganske nytt misjonsprosjekt med innsamling til Thailand Christian Network, men også mye oppmerksomhet rundt Kongoprosjektet. Der samler både faste givere og konfirmantene inn penger til en samarbeidspartner i Kongo som gir barn mulighet til skolegang. Og avhengig av konfirmantenes innsamlingsresultat endrer hår og skjeggfargen seg på Susanna Blamire og Frank Stellmacher, og de skal sammen med Glenn Hadland isbade i desember og kanskje måtte opptre med å synge en sang konfirmantene velger på Midnatta på nyåret.

Både ungdomskantoriet og Finnsnes kantori sliter med rekrutteringen. Jeg håper det vil være mulig å få nytt liv i korsangen. Og heldigvis: kirkebandet er så absolutt i godt driv. Det musikalske er en betydelig del av troslivet, og det er viktig å tenke kirkemusikken og organistene inn i menighetens liv, og ikke minst i trosopplæringsarbeidet.

Det er en bekymring for kirkeøkonomien og kirkebyggene. Kirkebygg på kirkegårder kan ikke brukes til annet og vanskelig avhendes. De store kirkene Lenvik, Rossfjord og Finnsnes anses uaktuelle å legge ned.

Menighetsrådets leder ga biskopen en presentasjon av prosess fra et menighetsmøte 13. oktober i dokumentet: «Hva vil vi med Lenvik menighet». Her var det gjort mange refleksjoner rundt hva man vil, og ideer om tiltak på veien dit. Det er godt å se slike gode prosesser i menighetsrådet!

Mandag kveld var vi med på Myldrekirke inspirert av konseptet Messy Church. Det var et yrende liv samlet rundt middag og en bibelfortelling om den bortkomne sønn/Den barmhjertige far. Deretter øvde

barnekoret i kirken og vi ble engasjert i mange ulike aktiviteter i våpenhuset før alle samlet seg til en avslutning i kirkerommet.

Tirsdag hadde vi møte med alle de ansatte i staben før vi gjestet trilletreffet med babysang, som ble ledet av organist Sarah Blamire. Og vi deltok på tirsdaysandakten etterfulgt av en god lunch med gode samtaler i menighetssalen. Det er imponerende å høre at enkelte har vært trofaste deltakere gjennom tirsdaysandaktens 45-årige historie.

Så gikk ferden videre til Botnhamn med skolegudstjeneste. Der var det tydelig at fung. sokneprest Glenn Hadland hadde et godt samarbeid med skolen. Skolens ansatte gav oss en velkomst som viste at vi var veldig velkomne. Elevene var aktive medhjelpere og sang flott for oss.

Tirsdayskvelden avsluttet vi i Fjordgård med salmekveld ledet av Glenn Hadland og organist Sarah Blamire, etterfulgt av kirkekaffe med oppdisking slik bare en dedikert kirkeforening kan make.

Onsdag besøkte vi Kafe Pluss der det var nesten like mange frivillige som gjester. Slikt engasjement smitter og vitner om at mange har tid og krefter til å være frivillige ressurser inn i tiltak de føler meningsfulle.

Så gikk turen videre til Nordborg videregående skole der det var invitert til en temasamling om «Bekymringer og drømmer blant ungdommer i Senja». Både skoleledelse, elever, politi, ungdomsråd, leder for ungdomsklubben GNIST og lokalpressen var invitert. Rektor Anette Sørensen Rege ledet samlingen. 3.klasse-elevene Erik Birkeland og Adrian Børmark Wehler presenterte bekymringer som er relevante for ungdommer på Senja.

Deretter holdt ungdomsrådsleder Julie Marie Larsen, biskopen og ungdomspresten innlegg før vi gikk over i en panelsamtale med spørsmål fra salen og respons også fra politiet og GNIST. Det var mange viktige aspekter ved rus, mobbing og utenforskap som ble løftet frem. Jeg ble særlig imponert over hvor reflektert og handlingsorientert ungdommen synes å være rundt dette. Rektor avsluttet med å lese et gripende essay skrevet av en anonymisert elev over samme tematikk.

Deretter besøkte vi ungdomsklubben GNIST og fikk omvisning av leder Kåre Bjørnar Olsen. Dette er en flott og viktig fellesskapsarena for ungdom og de samarbeider godt med kirken og ungdomspresten om flere tiltak.

Onsdagskvelden ble avsluttet i vakre Lenvik kirke med salmekveld ledet av kapellan Trine Lise Jensen og organistene Sarah Blamire og Merle Kollom samt vokalist Gudrun Falch. Og etterpå var det selvsagt kirkekaffe arrangert av kirkeforeningen.

Torsdag morgen møtte vi kommuneledelsen: ordfører Geir Inge Sivertsen og kommunedirektør Stine Jakobsen Strømsø. Vi fikk samtalt om kirkens betydning i lokalsamfunnet og viktigheten av nærhet til menneskene i bygdene rundt Finnsnes i tillegg til storbyutfordringene her. Det er god dialog mellom Fellesrådet og kommunen om ulike behov tross en presset økonomi. Blant annet er det flere ganger bevilget penger til akutte vedlikeholdsbehov og ikke minst toalett for rullestolbrukere her i Finnsnes kirke, selv om toalettet ikke har latt seg realisere ennå. Kirkejubileene i 2029 ble løftet frem. Finnsnes bli 50 år, Lenvik 150 år. Begge kirkene trenger et løft med vedlikehold.

Så hadde vi nattverdgdustjeneste på Finnsnes sykehjem ledet av fungerende sokneprest Glenn Hadland og organist Sarah Blamire. Det er alltid hyggelig å treffe menighetens eldste, og slike møter er en prioritet på mine visiter. Jeg forstår det slik at andakter på sykehjemmene og BOAS (Bo og aktivitetssenteret på Finnsnes) er et samarbeid med pinsemenigheten, metodistkirken og NLM. Det er veldig bra at dere har gode relasjoner med andre menigheter og organisasjoner. Det må også nevnes at det er jevnlig andakter på Rossfjord sykehjem.

Ettermiddagen startet vi med en fagsamling der ansatte og deler av menighetsrådet deltok. Tematikken var «Gudstjeneste og gudstjenesteliv» Dere ønsker større deltakelse på vanlige gudstjenester både i bygdene og på Finnsnes. Det er ganske høy gjennomsnittsalder og det kommer knapt familier når det ikke er dåp. Hvordan kan vi tenke helhetlig og jobbe enda bedre strategisk? Det ble gode refleksjoner rundt dette. Etter skoletid ble Finnsnes kirke invadert av nærmere 40 ungdommer på Tweens. Det var livlig, men svært gledelig å se og møte disse. Med pizza, lek og spill, samt en liten andakt ved menighetspedagog Susanna Blamire. Og alle falt ned på hvilepuls da vi samlet oss til en hellig stund i kirkerommet med bønn og lystenning før avslutning.

Siste kveld av visitasprogrammet ble avsluttet med en frivilligfest med ca 90 deltakere.

Hele staben var engasjert og hadde invitert alle frivillige i menigheten for å verdsette den utrolig viktige innsatsen de gjør. Det var nydelig mat og kaker, sang og underholdning. Selv ble jeg iført kostyme med hanekam og omtalt som den lattermilde og danseglade biskopen. Det var stor stas.

Gjennom visitasen har jeg merket meg disse særlige utfordringene for Lenvik menighet:

1. Dere har et bredt utvalg av ulike tilbud. For ulike målgrupper. Den nye planen for kirkelig undervisning og læring gir mer rom for kontinuerlige menighetsbyggende tiltak versus de punktuelle med bredt nedslagsfelt.
Se på tiltak også utenfor Finnsnes. Som f.eks Lys våken som sist ble lagt til Torsken.
2. Hva vil Lenvik fremover med gudstjenester og gudstjenestelivet? Dere må rette blikket mot pågående arbeid og finne nye former om det er tjenlig. Vi skal nå ha en ny gjennomgang av gudstjenesteforordningen i hele bispedømmet. Det er en god anledning til å se på forholdet mellom gudstjenester på søn- og helligdager det å ha bedre rom for aktiviteter ellers i uka. Det skal selvsagt også i framtida være et godt gudstjenestetilbud både på Finnsnes og i bygdene rundt.
3. Kirkemusikken: Kirkemusikken en viktig del av menighetslivet. Både det diakonale, undervisningsmessige og kirkemusikalske arbeidet er alle viktige elementer i menighetsbyggingen og alle profesjonene må tenkes inn i helheten av tiltak vi gjør.
4. Jeg har bedt alle menighetene i bispedømmet om å ta samisk språk inn i gudstjenestene og menighetslivet, og også kvensk der det er naturlig. Jeg hører at prestene deres uttaler samisk veldig godt i gudstjenestene, men det går fint å gjøre mer ut av det, for eksempel synge samiske, og kanskje kvenske salmer (vi har flere i salmeboka), bruke samisk kyrie, for å nevne noen muligheter.
5. Økonomi: det er nedskjæringer på alle nivå i kirken. Nasjonalt, regionalt og lokalt. Jeg henviser til det som gjøres nasjonalt. Kirkerådet og bispedømmekontorene kutter administrasjon fremfor de stillingene som står i aktivt menighetsarbeid. Jeg ber dere bevare arbeidet i førstelinjen så langt som mulig når dere gjør en kritisk gjennomgang av økonomien og må vurdere innsparingstiltak. Vi må alltid være en kirke for folket, og ikke folk for kirken.

Det er 6 år siden forrige visitas. Trolig går det litt lengre tid til neste gang og da blir det en ny biskop som kommer. Prosten har i oppgave å følge opp de utfordringene som visitasen har pekt på, i samarbeid med menighetsråd og ansatte. Prosten skal i løpet av det første året gjøre et oppfølgingsbesøk i soknet, og rapportere tilbake til biskopen om dette.

Til slutt: Tusen takk for all åpenhet og gjestfrihet som vi er blitt møtt med. Jeg vil rette en stor takk til menighetsrådet, de ansatte og prostens for god tilrettelegging av visitasen. Takk for gode dager sammen!

Mitt ønske er at dere må samarbeide godt og ta vare på hverandre.

Guds rike velsignelse over tider som kommer